

marginaal effect op de woningmarkt. Wij beginnen in 2011 met hypotheek van 1 miljoen, in 2015 van een half miljoen en in 2021 wordt pas die 350.000 euro bereikt.”

Waar wil de SP nog meer aan sleutelen?

“Wij willen bijvoorbeeld een beperking van de renteaftrek in de winstbelasting. Dus als bedrijven worden overgenomen en vervolgens worden volgestopt met leningen om de aandeelhouders een eenmalige uitkering te doen – dat noemen wij sprinkhanengedrag – dan is er minder renteaftrek. We willen de renteaftrek beperken tot 30 procent van het brutobedrijfsresultaat. En het eerste tarief in de winstbelasting willen we verlengen tot 900.000 euro, nu is het tarief 20 procent tot 200.000. Boven de 900.000 euro willen we het tarief verhogen van 25,5 naar 30 procent.”

Het toptarief moet van de PvdA omhoog naar 60 procent: schadelijke symboolpolitiek?

“Nee, wij willen het toptarief naar 65 procent verhogen. Belasting is de prijs van beschaving. Het levert per jaar honderden miljoenen op. We moeten vele miljarden besparen de komende jaren, daarbij geldt ook ‘wie het kleine niet eert, is het grote niet weerd’. En het gaat behalve om de besparing ook om het rechtvaardigheidsgevoel.”

Wat is er rechtvaardig aan een toptarief van 65 procent?

“Het is een politieke beslissing. Wij vinden het rechtvaardig. Door het CPB is vastgesteld dat de echte top er de afgelopen tien jaar veel meer op vooruitgegaan is dan de modale werknemer. Het is goed dat daar dan een correctie op komt. Er is een internationale trend dat de tarieven stijgen. Overall in Europa moet bezuinigd worden en moeten belastingverhogingen worden doorgevoerd. Ik verwacht dat het toptarief in veel landen gaat stijgen. In Engeland is het al gebeurd, al geef ik toe dat zelfs het verhoogde toptarief daar lager is dan het toptarief in Nederland nu. En behalve om de nominale

tarieven gaat het ook om de effectieve belastingdruk en daar zit Nederland vrij laag.”

Gaat het steunpakket van 750 miljard van de EU en het IMF werken?

“Ik heb er een hard hoofd in. De paniek waarmee de beurskoersen omlaagvliegen en na zo'n plan weer met 10 procent omhoogschieten, dat maakt me onzeker. Je ziet dat de markten toch worden geregeerd



door paniek en speculanten. Ik heb er een heel ongerust gevoel bij, ook al omdat in het weekeinde voor het steunpakket hele markten dreigden op te drogen. Het ging niet alleen om Spanje en Portugal, maar om alle Europese landen met uitzondering van Duitsland en in mindere mate Nederland, zei Wellink in *Het Financieele Dagblad*. En minister De Jager van Financiën zei in een Kamerdebat dat het ook niet meer alleen om Europa leek te gaan. Het was allang geen Zuid-Europese crisis meer, maar een complete systeemcrisis. Het is allemaal zo tricky, dat ik niet durf te voorspellen of dit

gaat werken. Er wordt overigens geen geld overgemaakt, ze hadden net zo goed kunnen zeggen: we stellen een noodfonds in van 2.000 miljard euro. Het is ook een beetje een statement natuurlijk.”

Heeft zo'n steunfonds dan wel waarde?

“Daar heb ik soms ook m'n twijfels over. Ik denk dat het als kalmerend effect bedoeld is. Dat is gelukt, maar wat morgen of overmorgen gebeurt durf ik niet te voorspellen. Je ziet dat de financiële markten falen als ordeningsprincipe: ze vallen vrij plotseling uit, houden op te bestaan, en kunnen alleen bij de gratie van centrale banken weer tot leven worden gewekt. De ECB heeft de complete geldmarkt overgenomen, lijkt het wel. Maar de ECB kan ook geld uitgeven om de aankoop van staatsobligaties te dekken.”

Daar komt inflatie van.

“Op lange termijn zou dat kunnen. Er wordt nu nog ‘gesteriliseerd’, dat betekent dat de geldhoeveelheid niet toeneemt. En we hebben het nu over een zeer lage economische groei na een recessie, dan duurt het volgens mij heel lang voordat je inflatie krijgt. Maar dan kun je maatregelen nemen om die te beperken. Ik zie dat gevaar niet zo, ik vind het een overdreven angst. Volgens mij wordt inflatie vooral bepaald door oververhitting van de economie, een hoge vraag en ondercapaciteit. Je zit nu met overcapaciteit. Ja, we zitten nu dichterbij deflatie dan bij hoge inflatie.”

Haalt de euro het jaar 2020?

“Ik denk het wel. Het opbreken van een muntunie kan alleen tegen hoge kosten. Dat betekent dat dat alleen in extreme omstandigheden zal gebeuren. Dat maakt het dus een minder waarschijnlijk verhaal, maar je kunt het zeker niet uitsluiten. Dit noodzaakt tot een wereldwijde ingrijpende nieuwe regulering van de financiële markten. Als de overheid binnen twee jaar twee keer de financiële sector en de financiële markten overeind moet houden, dan moet de overheid er veel ingrijpender op toezien. Wat recentelijk op de Amerikaanse beurs is gebeurd – in korte tijd een daling van de Dow Jones-index met 9 procent – is heel vreemd. En dat kan morgen ook in Europa gebeuren.” ■